63ste Jaargang No. 5033 DAGBLAD Zaterdag 15 Februari 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.
REDACTIE: Tel 1858; P. bus 8, Willemstad. Adres: Consciëntiesteeg 27
steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I.

Na 30 jaar geeft Engeland Palestina op

Marshall vindt de Wereldtoestand uiterst critiek

DE PALESTIJNSE QUAESTIE NAAR DE VEILIGHEIDSRAAD.

Bevin maakte bekend dat Groot Brittannië het Palestijnse vraagstuk aan de Verenigde Naties zal voorleggen. Hij deed deze verklaring tot de Arabische gedelegeerden tijdens de slotzitting van de Engels-Arabische conferentie, welke zonder succes getracht heeft tot een oplossing van het vraagstuk te komen.

Het officiële communiqué vermeld, dat Bevin aan de Arabische gedelegeerden gezegd heeft dat waar geen enkel der door Engeland gedane voorstellen, aanvaardbaar is gebleken, zelfs niet als basis voor verdere discussie, Groot Brittannië besloten heeft om de quaestie aan de Verenigde Naties voor te leggen. Hij zeide niet wanneer men dit zou doen. Het communiqué zeide verder dat een spoedig volledige verklaring hieromtrent voor het Lagerhuis zal worden afgelegd, welomgelichte kringen deelden mede dat dit Maandag zal geschieden.

De verklaring gaf geen enkele aanwijzing, welk plan Groot Brittannië aan de Verenigde Naties zal voorstellen, als middel om vrede te brengen in het geteisterde Heilige Land. Uit welingelichte kringen wordt vernomen dat het zeer goed mogelijk is dat de Britse regering zowel haar troepen als de mandaat-administratie zal terugtrekken, hetzij terstond hetzij binnenkort (Londen, (AP) 14.2).

NADERE BERICHTEN OVER DE PALESTIJNSE QUAESTIE.

Na dertig jaar heeft Engeland de Palestijnse quaestie als niet oplosbaar moeten opgeven. De Arabieren verklaarden, dat zij staan op hun rechten en er voor zullen blijven vechten, de Joden hopen, dat het misverstand zal worden opgehelderd. De „Times" gaf als zijn opinie te kennen, dat de Arabieren zich bij de verenigde landen wel sterk zullen gevoelen, op zich is niets tegen hun eis om onafhankelijkheid in te brengen. Met betrekking tot de Zionisten merkt de krant op dat men in hun vijandelijke acties vergeten schijnt, dat terwijl cit and gebonden is door de zgn. Balfour verklaring, ze men bij de verenigde landen niet verplicht op staande voet op de basis van de bestaande bevolkingsgroepen onafhankelijkheid te geven. (Londen, (AP)

MARSHALL.

Op een persconferentie liet Marshall uitkomen dat er voor de bezettingstroepen werkelijk onmogelijke situaties komen, zo men niet gaat zorgen voor de voedselvoorziening van de vroegere vijandelijke landen.

Men zal de bezetting van landen als Duitsland, Oostenrijk, Japan en Korea toch niet vol kunnen houden terwijl het volk van honger omkomt. Hij wordt dan een onhoudbare situatie.

Het zou onverdraagbaar zijn. (Washington, (AP) 14.2).

SECRETARIS MARSHALL.

MARSHALL IS PESSIMISTISCH.

In zijn verklaring voor het comite van buitenlandse zaken verklaarde Marshall nadat hij zijn opinie ten beste had gegeven over de interamerikaanse relaties dat de wereld in een zeer moeilijke conditie is.

Hij noemde de toestand hoogst critiek. Men gaf de journalisten na de conferentie geen verdere commentaren ook niet in verband met de interamerikaanse verhoudingen noch over de conferentie, die daarvoor te Rio de Janeiro gehouden zal worden.

Ook werd niets nader bekend gemaakt hoe Marshall wel dacht over de verhouding tussen Amerika en Argentinië. ... van den Berg ... van het comité weigerde daarover ook maar iets los te laten. (Washington, (AP) 14.2).

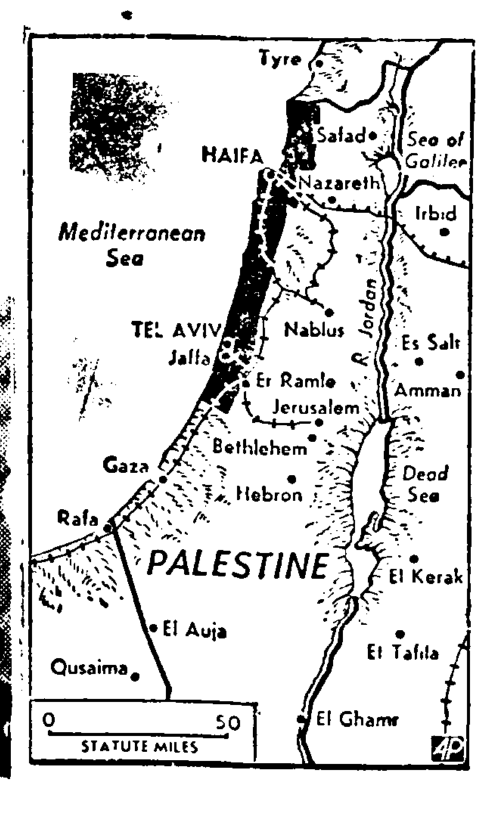
OVERSTROMING VAN DE TAAG.

Uit Lissabon wordt gemeld dat de Taag en de Mondego buiten haar oevers zijn getreden en grote schade hebben aangericht. Men vreest algehele vernieling van de oogst. De Mondego spoelde de spoorweg te Louzan weg. In Coimbra overstroomde de Mondego het gehele district Santa Clara (Lissabon, (AP) 14.2).

PROTEST VAN DE JOODSE ARBEIDSFEDERATIE.

Het Uitvoerend Comité van de Algemene Joodse Arbeidsfederatie (Histadruth) nam heden tijdens een bijzondere vergadering een resolutie aan, waarbij het protesteerde tegen de militaire maatregelen op grote schaal in Palestina. In zijn resolutie zeide het Comité dat „in feite de staat van beleg in Palestina in werking is ofschoon zij niet formeel is aangekondigd" (Jeruzalem, (AP)

HET PALESTIJNSE VRAAGSTUK.

ARTHUR BLISS LANE NAAR HUIS.

De Noordamerikaanse ambassadeur in Polen, Arthur Bliss Lane, maakte heden bekend, dat hij op 4 Februari naar de Verenigde Staten denkt te vertrekken voor besprekingen met het Departement van Buitenlandse Zaken. Uit goede bron weet men te vermelden dat de ambassadeur niet naar zijn standplaats zal terug keren, maar mogelijk met pensioen zal gaan of een nieuwe post krijgen (Warszawa, (AP) 14.2).

STAKING IN DE V.S.

Uit Lansford, Pennsylvania, komen bericht dat zesduizend mijnwerkers in staking zijn gegaan 800 voet beneden de grond uit solidariteit met dertien kameraden (Lansford, Penn., (AP) 14.2).

HOOVER IN ROME.

Herbert Hoover arriveerde Vrijdag te Rome voor een driedaagse bezoek teneinde de voedselsituatie van Italië te bestuderen als speciale afgevaardigde van Truman (Rome, (AP) 14.2).

PRESIDENT TRUMAN NAAR MEXICO.

Uit Washington wordt gemeld dat President Truman op 3 Maart per vliegtuig naar Mexico denkt te vertrekken voor het afleggen van een bezoek. Dit is het eerste „goodwill" bezoek van Truman na de oorlog.

Kort daarop zal President Miguel Aleman op zijn beurt een bezoek brengen aan Washington. Volgens welingelichte diplomatieke bronnen zijn beide bezoeken niets anders dan een geste van goede nabuur politiek (Washington, (AP) 14.2).

het nieuws van vandaag

Na dertig jaar moet Engeland zeggen: „Ik kan het niet". De quaestie Palestina is verwezen naar de Verenigde Landen. We hebben de quaestie de laatste tijd verschillende malen toegelicht, èn door het verslag van de persconferentie van den heer Stone, èn door de artikelen, die we overnamen uit de buitenlandse pers. Het is wel duidelijk, dat het Congres van Bazel in zoverre dus toch een succes blijkt, dat men nu niet in staat was in Londen zonder representatie der Joden de quaestie op te lossen. Men moet nu zien wat er komt, men zal begrijpen, dat het misschien waar is, dat achter dit probleem een olieprobleem zit en bovendien zal men weten, dat men er niet voor gevoelt, dat men deze quaestie gaat behandelen met het gevaar, dat er weer een oorlog komt tussen de Arabieren en de rest van de wereld.

Marshall was wel heel somber en dat doet ons bedroefd zijn. De man weet wat hij zegt, ziet hij tegemoet de moeilijkheden op, toen hij er een beetje inkwam? Hij kent de moeilijkheden. Het gaat niet aan, zegt hij, niet verder te zorgen voor de voedselvoorziening van de landen die wij bezetten; we kunnen geen landen bezetten, terwijl de mensen er van honger sterven. Er is Rusland, met de atomaire quaestie, die vandaag weer scherp was. Gromyko heeft vanmorgen gesproken en liet uitkomen, dat hij maar niet begrijpt, dat de Verenigde Staten gewoon doorgaan met het maken van atomaire bommen.

De quaestie Argentinië-Verenigde Staten is een economische.

We hopen toch dat de man de kracht zal vinden om de problemen op te lossen.

In Indië zal er gelukkig dan toch werkelijke wapenstilstand komen. Op zich is het een eigenaardige quaestie, dat men nu weer als het ware een nieuwe wapenstilstand gaat sluiten.

Hoover is in Rome aangekomen; hij zal daar wel een conferentie houden met den Paus. Zijne Heiligheid de Paus heeft reeds het verlangen uitgesproken een conferentie met Hoover te zullen hebben. De wereldeconomie zal nu nog wel verder van de wijs geraken, doordat Engeland nu practisch stil ligt, doch gelukkig gaat de situatie daar toch langzaam beter.

Oostenrijk heeft nog eens geprobeerd toch mede te mogen doen in Londen en een woordje mogen meespreken in de Vredesconferentie, die men daar voorbereidt. Het land ziet met angst de 10e Maart tegemoet, als daar zou bepaald worden, dat het moet betalen wat Joegoslavië vroeg: dan is het wel afgelopen, en volgt er een nieuwe faillissement.

Deze week, vol ellende, eindigt wel droevig en we lachen als we in verband met het wereldtoneel zien, wat voor zorgen men zich hier soms maakt in zware ingezonden stukken, die we onze lezers dan maar sparen en die dan in een of andere krant opduiken. Heeft men te weinig copie?

DEMONSTRATIES IN TOKIO.

Een kleine groep Vietnamesen gesteund door een handvol Indonesiërs Chinezen en Brits-Indiërs demonstreerden heden voor het Franse Gezantschapsgebouw in Tokio. Zij riepen o.a.: „Het leen-pacht materiaal van de Verenigde Staten is voor de bestrijding van het fascisme, niet voor het vermoorden van patriotten", en „Vrijheid voor Vietnam". De demonstranten dienden protesten in bij de Raad voor Japan en bij MacArthur met het verzoek deze door te zenden naar de Verenigde Naties (Tokio, (AP) 14.2).

STAKING VIJANDELIJKHEDEN IN INDONESIË.

De Nederlands-Indische regering maakte bekend dat zij officiële bevestiging van de Indonesische Republikeinse Regering heeft ontvangen dat het Indonesische leger de marine en luchtmacht opdracht hebben om op 15 Februari a.s. te middernacht het vuren te staken (Batavia, (AP) 14.2).

GROOT BRITANNIE WEIGERT HULP.

President Truman maakte heden de boodschap van Attlee bekend waarbij deze de aangeboden Noordamerikaanse hulp in de Britse kolencrisis, afwijst. Attlee's boodschap aan den President zeide dat de kolennood in Europa „niet minder ernstig is" dan die van de Britse eilanden" en voegde daaraan toe: „Wij zouden niet kunnen vragen dat scheepsladingen welke bestemd zijn voor het overige gedeelte van Europa, naar ons zullen worden gestuurd. De boodschap van Attlee werd gegeven naar aanleiding van Trumans boodschap van Donderdag waarbij deze laatste namens de Verenigde Staten alle mogelijke hulp in de kolencrisis aanbood en het voorstel deed dat voorraden welke bestemd waren voor andere landen in Europa voorlopig naar Engeland gezonden zullen worden teneinde in de brandstoffennood te voorzien (Washington, (AP) 14.2).

HET BEROEP OP DE VERENIGDE LANDEN.

De Minister van buitenlandse zaken van Engeland Bevin maakte bekend, dat men de quaestie van Palestina aan de Verenigde landen zal voorleggen, maar gisteravond kon men in officiële middens nog niet mededelen wanneer dit wel zou geschieden.

Men meende, dat men dit Maandag zou kunnen verwachten. De garnizoenen zullen zeker blijven, totdat men een nieuwe situatie heeft geschapen, ook zal tot zo lang de administratie worden waargenomen. Men heeft de Verenigde Landen reeds verwittigd van de beslissing, om de zaak voor de Verenigde Landen te brengen.

Men besloot er toe na de cabinetzitting van gisteren, terwijl men op de slotzitting met de Arabische delegaten geen resultaat bereikte. Zo de zaak blijft liggen tot de volgende algemene vergadering van de Verenigde landen dan zou men moeten wachten tot de maand September, doch dan zou men toch maatregelen moeten treffen in zake de immigratie en de veiligheid in verband met de actie, die de laatste tijd plaats had. Men meent, dat men een buitengewone algemene vergadering zou willen of men moet de zaak naar de Veiligheidsraad verwijzen. (Londen, (AP) 15.2).

ONZE HOOFDREDACTEUR MR. DONY.

ONZE NIEUWE HOOFDREDACTEUR HOOPT BEGIN MAART OP CURAÇAO AAN TE KOMEN. HIJ HOOPT, BERICHT MEN ONS HEDEN UIT NEDERLAND, HEEL BINNENKORT TE VERTREKKEN.

BELOFTE VOOR VRIJHEID.

De nieuwe minister president van de zgn. Spaanse republikeinse regering Leopis beloofde vrijheid voor het Spaanse volk. Hij zal het volk van Franco verlossen en de republiek gaan herstellen. Hij beloofde er voor te zullen strijden, dat er geen ander soort regering kwam, doch het volk zou zich in vrije verkiezingen mogen uitspreken. Hij wil verder hartelijke relaties onderhouden met democratische landen. Zijn programma verschilt niet van dat van zijn voorloper Giral, (Parijs, (AP) 15.2).

NAAR ARGENTINIË.

Er zou een optocht van honderdduizend man door de straten van Rome trekken, die allen verlangend zijn naar Argentinië te emigreren. Er is een ruzie ontstaan in de Italiaanse pers over dit geval. Men meent te weten, dat de commissie onmiddellijk Rome zou verlaten, daar men verschillende beschuldigingen tegen de commissie inbracht, die een politieke achtergrond hebben. Men hoopt, dat door bemiddeling van den Minister van Buitenlandse Zaken, Sforza, deze zaak toch nog een goed resultaat zal hebben (Rome, (AP) 15.2).

REQUIEM MIS.

In het College der Latijns Amerikaanse studenten had een plechtige Requiemmis plaats voor den door de Duitsers doodgeschoten Bisschop van Valencia. In het priesterkoor stond het stoffelijk overschot. De kist was toegedekt met de Venezolaanse vlag; aanwezig waren de Venezolaanse Gezant bij de Italiaanse regering en het personeel van de legatie. Er waren veel bloemen, terwijl men op de kist van Mgr. De Oca de bisschoppelijke mijter geplaatst had (Rome, (AP) 14.2).

Sociale Week Santo Domingo

Het vijfde onderwerp over de Cooperatieven en de Cooperativisme kwam op 7 Februari ter sprake in beide vergaderingen. Een gedetailleerd analyse van de Cooperatieven, en hoe ze met meer efficiency te organiseren, werd gegeven door de ons bekende Pater J. P. Sullivan, S. J. van de delegatie van Jamaica.

Dit zeer interessan expose rond deze materie lokte zeer interessante discussies uit, waarin verschillende afgevaardigden deelnamen.

De spreker die de leiding nam over dit onderwerp deelde zijn verhandeling in drie hoofdstukken, nl. 1) Algemene, economische en morele overzicht van Jamaica, voordat de Jezuïeten met het vormen van Cooperatieven begonnen; 2) de ontwikkeling van de Cooperativisme en haar werking; 3) bereikte resultaten.

Pater Martinez van Porto Rico was pessimistisch door de slechte ondervinding in Porto Rico opgedaan met Cooperatieven. Hij haalde een voorbeeld waar men $ 12.000.— verloor, die de Paters organisatoren moesten betalen, niet meegerekend de lasten die op hen werd geworpen. Toen de zaken goed gingen werden ze opgehemeld en dankbaar vereerd voor het welzijn dat ze brachten met hun organisatie; maar toen door economische depressie en andere omstandigheden de zaak niet meer goed ging en men het verlies begon te weten, werden ze op de aagste manier behandeld.

Pater Sullivan heeft dat ook ondervonden; maar zei dat in Jamaica geen enkele Pater een of ander officiële ambt in de beweging vervult. Er zijn heel weinige gevallen van fiasco voorgekomen in het begin, maar nu loopt alles zeer geregeld en breidt zich uit op zeer voldoende gevonde wijze. Bovendien moet men de hele beweging veilig stellen door verzekeringen. De rol van den Priester moet zich beperken tot raad geven en orientatie tot meerdere bloei van de Cooperatieven.

Pater P. J. Long O.P. van Trinidad maakte de opmerking dat de genoemde fiasco van Porto Rico ongetwijfeld te wijten was aan onwetendheid en gebrek aan opvoeding. Hij kende andere gevallen van fiasco bij cooperatieven door wel opgevoede mensen voorgekomen, maar geen enkele keer heef men de schuld daarvan aan enige geestelijke verweten.

Pater M. Teurlings O.P. van Porto Rico vroeg in hoeverre een arbeider in de Cooperatieve, die door andere krachten in de Cooperatieve zelve wordt beïnvloed, zijn persoonlijke onafhankelijk kan bewaren. Pater Sullivan antwoordde hier op, dat zich Cooperatieven er bestaan waarin de arbeider zijn onafhankelijk van zelf behoudt: terwijl er andere bewegingen zijn die er op uit zijn om persoonlijke resultaten te hebben ten koste van anderen. Dus moet er een juridische sfeer op grond van organisatie en inspectie bestaan, maar nooit van controle en dominatie. Om deze beweging goed tot ontwikkeling onder onopgevoede mensen te brengen, moet men eerst met een breed opgezette activiteit van voorlichting en opvoeding beginnen, en de hele beweging moet ondersteund worden door een wetgeving die zekerheid garandeert, opdat men door de cooperatieve kan geraken tot een progressieve spaarzaamheid.

Op vragen van de heer Ed. de Freitas van British Guayana, welk type van Cooperatieve voor zijn land het beste zou zijn, antwoordde Pater Sullivan dat ieder land zijn eigen omstandigheden zal hebben, maar dat hij geloofde het beste zou zijn de Credit Unions. Ook Pater P. Verschure van Suriname zag de moeilijkheid in om het systeem Cooperatieve te brengen onder onontwikkelde mensen. Pater Sullivan erkent de moeilijkheden, maar hij ziet dat men het moet aandurven, want dit systeem van Cooperatieve brengt een morele sfeer onder de mensen die hen aanzet om de deugd van sparen te beoefenen. Door een goed opgezet plan van opvoeding heeft men op Jamaica de beste resultaten bereikt onder de armste mensen, de vissers, die met cent-sparen hun doel bereiken. Men zal altijd wel geld hebben om slecht te doen; laten we de mensen leren met het weinige die ze hebben goed iets te bereiken.

Monseigneur Pittini gaf bij het sluiten van de eerste vergadering een woord van dank voornamelijk aan Pater Sullivan voor de manier hoe hij zijn thema heeft ontwikkeld.

Tegen 2.30 werd de vergadering weer geopend, de eerste spreker Emmanuel Lajoie van Haïti gaf een expose van de spaarkassen in zijn land voor de landbouwers, die hiervan gebruik moeten maken door het gemis van een landbouwbank.

De heer Pou Henriquez gaf een overzicht van het werk van de Landbouw- en Hypotheekbank van Sto. Domingo, en van de grote steun die deze instelling aan de industrie en landbouw geeft.

Voorda de vergadering van de middag ten einde kwam, verscheen Dr. Rafael Picó, een zeer bekend figuur uit Porto Rico, die onlangs ook hier is geweest als lid van de Caribbean Commission. Op weg naar huis heeft hij gaarna aan het verzoek van de organisatoren van de Sociale Week willen tegemoet komen, en gaf een zeer mooi verslag over het werk door deze Commissie gedaan. Als bijzondere noot willen wij vertellen, dat Dr. Picó Curaçao heeft genoemd als bewijs hoe gemakkelijk er een hechte samenwerking kan bestaan tussen de landen van de Caribië, in de „taal", het Papiament, dat daar wordt gesproken, een taal die samenges eld is uit verschillende andere cultuurta-

len die hier ronds ons worden gesproken. In een particulier onderhoud met onze afgevaardigde, heeft Dr. Picó zijn waardering uitgesproken over de zeer vriendelijke ontvangst en onthaal op Curaçao, en is buitengewoon getroffen door alles wat hij heeft kunnen zien en ondervinden in de weinige dagen hier doorgebracht.

Een aantal vragen werden gesteld, betrekking hebbende op deze Zone, die alle op vrij vlotte en aangename wijze werden beantwoord door Dr. Picó.

Even na 6.30 uur werd de vergadering gesloten.

CURAÇAO

DROEVIG ONGEVAL.

Eergisteravond is een vrouw T. P. wonende in de IJzerstraat bij het wegbrengen van vecaliën te water geraakt en jammerlijk verdronken. Medische hulp liet weer zeer lang op zich wachten. Kan er niet worden afgesproken, welke dokter dienst heeft voor straatongelukken, op de wijze van de botica's?

HOOG BEZOEK.

Met de „St. Rosa", arriveerden op Curaçao, Mgr. Johan J. O. Dennell "port chaplain of New York" en pastoor van „the Ichrine Church of the Sea" in gezelschap van den heer Vincent R. Impellittee president New York Coucil City Hall.

Zij werden op prettige wijze welkom geheten door de heer M. Maduro, en bezochten het Zeemanshuis aan de Klipstraat, dat zeer hun bewondering opwekte. Geïnteresseerd in de sociale ontwikkeling van Curaçao bezochten zij nog het St. Martinusgesticht, en het hospitaal St. Elizabeth.

GERUCHTEN.

Aruba is een eiland dat zéér verweg ligt. Nu gaan er reeds dagen lang geruchten over een deveizen-affaire op Aruba. De politie hier ter stede kon daaromtrent geen inlichtingen verschaffen. Reizigers komend van dat verre eiland melden ons enkele arrestaties. We zullen maar rustig de politieberichten afwachten.

TWEEDE FOTO-DAKOTA VOOR W-INDIE.

Men verwacht, dat de tweede voor foto-doeleinden omgebaarde KLM-Dakota op 15 Februari a.s. van Schiphol naar West Indië zal vertrekken.

Het ligt in de bedoeling dat het vliegtuig, dat de registratieletters PJ-ALM draagt en onder bevel zal staan van gezagvoerder A. K. Bosman, wederom langs de zuidelijke route vliegt.

Het toestel wordt 19 Februari te Paramaribo verwacht.

PERSBERICHTEN.

14 Februari.

De Parlementaire Commissie is gistermiddag om 13 uur vertrokken. Zij werd namens Zijne Excellentie den Heer Gouverneur van Curaçao uitgeleide gedaan door den Heer F. J. J. Corver, Gouvernements-Secretaris en den Kapitein-Adjudant E. Ch. J. M. van de Laarschot.

* * *

De Nederlandse Gezant(?) te Caracas is gisterochtend om elf uur op Curaçao aangekomen en heeft gisteravond besprekingen met Zijne Excellentie den Heer Gouverneur van Curaçao gevoerd.

* * *

Met de „Santa Rosa" is heden Dr. W. J. Goslinga met verlof vertrokken. Hij werd namens Zijne Excellentie den Heer Gouverneur van Curaçao uitgeleide gedaan door Diens Adjudant Kapitein E. Ch. J. M. van de Laarschot.

CARMEN AMAYA.

De directie van het Roxy-theater deelde ons telefonisch mede, dat de uitvoering van de danseres Carmen Amaya geen doorgang kon vinden in verband met het feit, dat haar orkest niet genegen was de reis naar Curaçao te maken. Een orkest van hier zou onmogelijk in zulk een korte tijd op de danseres kunnen inspelen.

COMMISSIE A. D. JONCKHEER.

De heer A. D. Jonckheer hield besprekingen met het bestuur van de Rooms Katholieke Partij en met de Democratische Partij. De heer Jonckheer wil twee personen uit Aruba in de commissie opnemen. Het ligt niet op onze weg de namen der candidaten te noemen.

FEESTAVOND R.K. ZEEMANSHUIS.

Morgenavond zal er een feestavond gegeven worden in het R.K. Zeemanshuis. Zeelieden, komt op. Aanvang 19.30 uur.

VASTENBRIEF.

Morgen zal in al de kerken van het Vicariaat, de Vastenbrief worden voorgelezen. De brief is „gegeven te Maastricht op het feest van de bekering van St. Paulus".

„BRANDING".

Men verzoekt ons mede te delen, dat „Branding" uitkomt met een dubbel nummer.

ASSISTENT APOTHEKER.

Geslaagd voor examen assistent apotheker. De dames: Imelda Kroon en Beatrice Hermans. de Heren Gerrit Kramers en Evert Kwartsz.

ADVIESRAAD.

Naar we vernemen wordt er binnenkort voor de Katholieke Partij een adviesraad ingesteld.

RECEPTIE.

Morgen wordt er op Brakkeput „Huize Don Bosco" een receptie gehouden bij gelegenheid van het vijf en twintig jarig bestaan van het genootschap van de Kruisvaarders van St. Jan.

KSC.

VOETBAL.

Heden Dosko — Volharding (Aruba); Zondag K.S.C. — Volharding (Aruba); Nacional — Republiek (terrein Montanje).

Athletiek wedstrijden op Brakkeput waarvoor een K.S.C.-prijs werd beschikbaar gesteld.

Wandelen.

De wandeltocht van de K.S.C. wordt uitgesteld, we verzoeken de groepen die hebben ingeschreven deel tenemen aan de tocht der Oranje feestviering des namiddags om 3 uur.

VERTREK PASTOOR HAGEMANS.

Pastoor Silvester Hagemans zal op Woensdag 19 Febr. a.s. met de „Cottica" naar Nederland vertrekken voor vacantie.

MEER ZORG VOOR DE BUITENWIJKEN NOODZAKELIJK.

Verschillende klachten bereiken ons van de inwoners van Santa Helena die zonder waterleiding zitten. Reeds maanden geleden werden de onkosten, verbonden aan het aanleggen der leidingen, gedekt. De bewoners hebben alles betaald teneinde toch zo spoedig mogelijk waterleiding thuis te krijgen.

Het is te begrijpen dat een ieder op Curaçao smeekt om een waterleiding thuis te mogen hebben, wat indien men slechts op de regenval moet steunen, dan zal het armzaliq eruit gaan zien.

In de stad (althans de centrum) zijn er geen klachten, want een ieder heeft een waterleiding, thuis, ook in de cunucu's zal men niet klagen, want daar heeft men de gouvernementsputten. Het zijn de tussen wijken, de „dorpen" die geen „dorpen" heten, maar „stadsdistrict" en die wel als dorpen behandeld worden. Het zijn Marchena en Santa Helena die dag op dag klagen. Het wordt zoetjes aan tijd dat de hogere instanties op Curaçao zorg gaan besteden voor de Buitenwijken.

De trottoirs van de buurt Marchena zijn al lang uitgemeten, ja zelfs is men er aan begonnen, maar voltooid zijn ze nog niet.

De binnenwegen op Santa Helena zijn jaren en jaren geleden op papier gezet. Sommige mensen moesten de bouwplannen voor hun huizen zelfs wijzigen, anderen moesten een balcon neerhalen, maar tot op de dag van vandaag zijn die wegen niet aangelegd.

De reinigingsdienst laat de laatste tijd ook veel te wensen over.

De vuilnishopen worden speeltuinen voor de honden en varkens, die nog steeds, niettegenstaande het verboden is, zonder penning of andere tekenen rondzwerven.

De duisternis is ook een vloek voor de bewoners van Juicio. Lichtinstallaties lopen tot de Kerk, maar niet verder. Tientallen mensen zitten 's avonds in het donker; gezien zij niet behoren tot de gelukkigen die een gasoline lampje op de kop hebben kunnen tikken. Het is te begrijpen dat deze lampen erg schaars zijn. De winkeliers die begrijpen het ook wel dat de tijd zal komen dat de Gas. Mij. ook aan de Juicio-mensen electrisch licht zal moeten verschaffen. Doch aangezien deze tijd nog niet aangebroken is, blijven de Juicio-bewoners in duisternis gedompeld.

Ook de Maduro klaagt. Ofschoon er weinig of geen klachten in de kranten verschenen over de wijk Maduro, de toestand aldaar is verre van oosKleurig te noemen. Des avonds zitten de arme Maduro-mensen triestig vooruit te staren. Op slechts enkele 100 meters afstand van de woonhuizen schitteren de electrische lichten van de wegen naar Hato, terwijl de Maduro-mensen achter hun gasolinelampje zitten.

De waterleiding ontbreekt aldaar eveneens. De cunucu-mensen die op Maduro wonen vallen niet onder die cunucu die niet behoeven te klagen, want op Maduro treft men geen gouvernementsputten aan.

Inderdaad, de buitenwijken van Curaçao laten veel te wensen over.

De gouvernements instanties die hiermede belast zijn hebben voldoende werk, willen zij van de buitenwijken van Curaçao, tot goede en gerieflijke buurten maken.

HET HARPRECITAL VAN NIC. ZABALETA.

In het boek der Koningen lezen wij, dat Saül door een boze geest werd gekweld. Men gaf den Koning de raad een harpspeler te ontbieden om hem te verlichten en van den bozen geest te bevrijden door zijn harpspel. Saül stemde toe als men een goede speler kon vinden. Zo kwam David, de herdersknaap, die later koning van geheel Israël zou worden, aan het paleis van den Koning. Hij was een krachtige, wijze en schone jongeman en bekend als een zeer goed harpspeler. Spoedig won hij de sympathie en liefde van den Koning en ontving een erepost aan het hof. Op de klank van zijn harp door zijn bezield harpspel wist David den Koning te verlichten en den bozen geest uit te drijven. Saül wenste dat de harpspeler altijd bij hem zou blijven en niet naar zijn land terugkeren.

Aan deze geschiedenis van het Oude Testament dachten wij, toen wij eergisteren den beroemden Spaansen harpspeler Nicanor Zabaleta in de stadsschouwburg hoorden. Als David zo gespeeld heeft, is het te begrijpen, dat hij zulk een grote invloed op den Koning heeft gehad. Maar zijn spel zal wel niet zo schoon en volmaakt zijn geweest, aangezien zijn harp wel niet zo voortreffelijk was als het prachtig instrument van onzen harpspeler (47 snaren en 7 pedalen), er toen ook niet die muziek bestond, die later grote musici hebben gecomponeerd, en de 15-jarige herdersknaap ook in muziekstudie en ontwikkeling ver bij onzen artist achterstaat.

Met Koning David zouden wij willen zeggen: blijf altijd bij ons, ga niet meer terug naar uw land en vergast ons meermalen op zulk een heerlijk harprecital.

Wij betreuren niet alleen zijn vertrek, maar ook het gemis, dat velen hebben gehad, die hem niet hebben gehoord. Zijn spel heeft op de weinigen, die ervan genoten, een geweldige indruk gemaakt. Dat was werkelijk een bezield en volmaakt harpspel.

Hoewel de meeste nummers van het programma oorspronkelijk voor piano zijn geschreven (het harp repertoire is betrekkelijk klein), lenen de meeste zich uitstekend voor harp. Op dit instrument in handen van Zabaleta kwamen sommige zelfs beter tot hun recht. Dit was bijvoorbeeld het geval met de Sonatina van Moleiro, die wij van den componist zelf hebben gehoord; maar het haalt niet bij het harpspel van Zabaleta. Daarentegen is naar onze mening Claire de Lune van Debussy minder geschikt voor harp; daarentegen wel zijn Arabeske, die Zabaleta als toegift gaf. Ook de composities van Bach, die in stijl zoveel verschillen van de overige, werden door Zabaleta met zulk een distinctie gespeeld, dat wij vergaten, dat zij door den groten meester oorspronkelijk voor een ander instrument zijn geschreven.

Bij diens Preludium, dat de grondslag is van Gounods bekende „Ave Maria", hadden wij gaarne een heldentenor het „Ave Maria" horen zingen. Wat zou dat subliem geklonken hebben bij zulk een fijn getokkel in de gevoelige snaren. De tonen vielen

Als waterbellen
Van de daken rellen.

S. E. L. MADURO & SONS

Een ere diploma en Honderd en tien jaren...

Men schrijft ons:

Was het toevallig dat Zijne Excellentie de Gouverneur van Curaçao de firma S.E.L. Maduro & Sons, Inc. haar felicitaties deed toekomen in verband met een hoge onderscheiding die deze firma werd toegekend door de Amerikaanse autoriteiten juist op de **24ste Januari 1947**, de datum waarop de firma de dag herdacht waarop zij honderd en tien jaar geleden werd opgericht?

Wij kunnen slechts gissen, doch een feit is het dat de brief van onzen Landvoogd niet alleen zijn gelukwensen inhield naar aanleiding van toekenning van het diploma, doch dat daarin belichaamd werd de dankbaarheid en de gelukwensen van het Curaçaose publiek in het algemeen voor het vele dat deze firma gedaan heeft voor onze gemeenschap in de loop der jaren.

Voor degenen die gedurende de oorlogsjaren betrokken zijn geweest bij de Curaçaose scheepvaart of wat daarmede verband houdt, is het zeker geen geheim dat de bijdrage van deze firma tot de zg. oorlogsinspanning niet gering is geweest.

Het allergrootste gedeelte van het publiek echter heeft zich vrijwel nimmer een denkbeeld gevormd van het enorm vele dat onder moeilijke omstandigheden achter de schermen der publieke belangstelling voltrokken werd. Behalve in het werk waarin zij veel naar buiten is opgetreden heeft de firma S.E.L. Maduro & Sons, Inc. haar aandeel in dit werk, dit oorlogswerk gehad.

Voor het vele nuttige werk van de firma hebben de heren Maduro reeds gedurende de oorlog en ook kort daarna betuigingen van waardering ontvangen van haar relaties, een waardering die alleszins is verdiend. Het was dan ook niet te verwonderen dat in 1943 al de Vice Admiraal J.H. Hoover van het Noord Amerikaanse Hoofdkwartier voor het Caraibische Zeefront zich tot de firma richtte om de waardering van de Noord Amerikaanse Marine tot uitdrukking te brengen voor het feit dat de firma S.E.L. Maduro & Sons kans had gezien om de behandelingstijd van de schepen in onze havens belangrijk in te korten, hetgeen op zichtbare wijze tot de oorlogsinspanning bij heeft gedragen.

Brieven met dezelfde strekking volgden in Juni 1945 van de Lago Oil & Transport Company van Aruba en van het Hoofdkantoor van de Standard Oil Company of New Jersey in New York voor de onmiskenbare samenwerking van de firma S.E.L. Maduro & Sons gedurende de oorlogsjaren, toen alles om samenwerking en nog eens samenwerking draaide.

Ook de CURAÇAOSE PETROLEUM INDUSTRIE MAATSCHAPPIJ heeft zich in deze niet onbetuigd gelaten en in September 1945 kreeg de firma een brief waarin de C.P.I.M. dank betuigde voor de eensgezinde samenwerking van de Curaçaose gemeenschap, daarbij in de eerste plaats memorerende wat door deze firma onder zeer moeilijke omstandigheden werd gepresteerd.

De bekroning van dit oorlogswerk kon dan ook niet uitblijven en dezer dagen mocht de firma Maduro & Sons van de Noord Amerikaanse Marine vernemen, dat haar werd toegekend het Navy's „Certificate of Achievement" (Diploma van de N.A. Marine voor Biezondere Prestatie), in recognition of the exceptional accomplishment in behalf of the United States Navy and of the meritorious contribution to the National War effort".*)

Wij hebben, naar aanleiding van dit biezonder gebeuren, de heren Charles Maduro, Milton Maduro en Richard C. Henriquez geinterviewd en allen waren eenstemmig over het lof dat de beide Chefs van de Scheepvaart Afdeling, de heren J.W.S. Beaujon en P.J. Wessel, toekwam alsmede de Chefs en Staf van de andere Departementen, die deze prestaties mogelijk hebben gemaakt.

Dat het 110 Jarig Bestaan van de firma in betrekkelijke stilte is voorbij gegaan is, aldus de heren Maduro, toe te schrijven aan het feit dat de tragische dood van George L. Maduro in het Concentratiekamp te Dachau, nog te vers in het geheugen van zijn nabestaanden (en dientengevolge ook in dat van de firma leeft, om zich ten volle te kunnen uitleven in een Jubileum Feest.

Wij vernemen verder dat dit Diploma een plaats zal krijgen in het privé kantoor van de firma aan de muur tegenover de geschilderde portretten van de oprichter de heer S.E.L. Maduro, die geflankeerd is door zijn beide zoons E.S.L. Maduro en M.S.L. Maduro, terwijl in dat kantoor ergens anders aan de wand voorkomt het portret van de kleinzoon van de oprichter, de heer S.M.L. Maduro.

Drie generaties zien nu met voldoening neer op het stoffelijk bewijs dat degenen die na hen zijn gekomen zich van hun plicht en hun taak gekweten hebben naar eer en geweten en alzo het hunne bijdragen tot de groei en bloei van de gemeenschap waaruit zij voort zijn gesproten.

*) — „als blijkt van erkentelijkheid voor buitengewone prestaties ten gunste van de Marine van de Verenigde Staten en voor verdienstelijke bijdrage tot de Nationale Oorlogsinspanning."

OP AUDIENTIE BIJ DE PARLEMENTAIRE COMMISSIE.

Het spreekt eigenlijk wel vanzelf, dat het bestuur van onze Vereniging de gelegenheid niet heeft willen laten voorbijgaan om zich voor te stellen aan de Parlementaire Commissie, die op het ogenblik ons gebiedsdeel bezoekt en zich op de hoogte stelt van de toestand op alle mogelijke gebied, teneinde haar een indruk te geven van de moeilijkheden, welke op Curaçao voor den handel bestaan.

Daarom werd door het bestuur een audientie aangevraagd, waar van wij onderstaand een verslag laten volgen.

Bij de ontvangst begroette de heer Mr G.C.J.D. Kropman, voorzitter der Parlementaire Commissie, ons bestuur en toonde dadelijk, dat hij zich bewust was dat er in den kring van den handel vele problemen bestaan.

Ofschoon deze natuurlijk niet alle tot oplossing kunnen worden gebracht, bestaat misschien de mogelijkheid in Nederland daarop de aandacht te vestigen.

De heer Kropman gaf daarop het woord aan den heer Karner, die mededeelde, dat de moeilijkheden voor den handel op Curaçao zich eigenlijk concentreeren op één kwestie n.l. de deviezen meer in het biezonder dollardeviezen. Wij hebben te kampen met het oplopen van de prijzen in de landen, waarvan wij onze producten betrekken.

Zelf produceren wij zo goed als niets en voor onze invoer zijn wij dus geheel afhankelijk van het buitenland.

Daarom werd het hier met zoveel vreugde vernomen, toen Nederland het vorig jaar handelsovereenkomsten aanging met landen, waar door ons met ponden sterling kon worden betaald.

Gedurende eenige maanden verliep de uitvoering daarvan normaal, doch sinds November-December zijn er grote moeilijkheden gerezen en zijn deze overeenkomsten wat Curaçao betref eigenlijk tot een paskwil geworden.

De uitvoering der orders is afhankelijk van de bevestiging der accreditieven door de Nederlandse Bank en vele bestellingen worden niet uitgevoerd, omdat de confirmatie uit Nederland óf geweigerd wordt óf te laat komt.

Dit is een groot nadeel voor onze economie en ook voor onzen prijsstandaard. Immers dezelfde goederen, welke wij bij eerdere leverantie voor een zekere prijs

hadden kunnen kopen, hebben wij thans zoveel duurder te betalen.

Het is bovendien voorgekomen, dat verschepingen reeds onderweg waren, doch dat door ons niet kon worden betaald, omdat het geld ervoor niet beschikbaar was.

Dit heeft behalve vele onaangenaamheden tot gevolg, dat wij de naam krijgen een van die Zuid-Amerikaanse landen te zijn, die wel bestellen doch niet betalen.

Een andere grief van ons is, dat Engeland, naar het schijnt, op het ogenblik probeert de herexport van Europeese landen tot zich te trekken zulks ten nadele van de importeerende kopers.

Als voorbeeld noemden de heer Karner een transactie, welke een lid onzer Vereniging in België wenste af te sluiten en niet kon doorgaan daar er geen geld beschikbaar was om de Belgen te betalen, doch van exportfirma's in Londen ontving hij dezelfde referentie evenwel met prijzen, welke 20% hoger lagen.

Meerdere gevallen hebben zich voorgedaan, waardoor de indruk werd versterkt, dat wél via Engeland kan worden gekocht, doch dan zoveel duurder.

De hoeveelheid dollar, welke ons per maand ter beschikking wordt gesteld — 1,3 millioen — is ten eenenmale ontoereikend.

De dollarinkomsten bewegen zich evenmin in stijgende lijn.

Wij voerden nog wel eens goederen door, doch momenteel hebben wij moeite om genoeg voor ons eigen gebruik te bemachtigen.

Prof. Logemann stelde daarop den heer Karner de vraag, daar zich nog al raadsels blijken voor te doen, of het niet gewenst zou zijn, dat Curaçao zich b.v. door een vertegenwoordiger van de Curaçaose Bank in Nederland laat representeren, opdat Curaçao op deze wijze zijn eigen voelhorens zou kunnen uitsteken.

De heer Karner is van mening, dat dit zeer prettig zou zijn, doch wijst er tevens op, dat b.v. zijn firma door middel van haar correspondent, de Amsterdamse Bank, reeds op de meest vlotte wijze alle mogelijke inlichtingen ontvangt, doch dat deze in het geval van de credieten eveneens voor dezelfde raadsels staat als [illegible] hier. Misschien zou een officiële vertegenwoordiger meer [illegible] kunnen brengen?

[illegible] de Nerée tot Babericht [illegible] daarna den heer Karner [illegible] dollars Curaçao dan wel [illegible] denkt nodig te hebben.

Het is voor den heer Karner niet gemakkelijk op deze vraag een precies antwoord te geven. [illegible] een bedrag van 2 millioen [illegible] is zeker op zijn plaats. [illegible] Curaçao is momenteel van zijn [illegible] in Amerika aan het pot[illegible].

Vervolgens deelt onze voorzitter mede de dag tevoren een zeer aangenaam onderhoud te hebben gehad met de heren Irs. Peters en Boerma aan het Departement van Sociale en Economische Zaken. Deze heren noemden enige cijfers aangaande de Nederlandse export, waarvan sommige wél, andere minder bemoedigend waren. Curaçao zal zoveel mogelijk doen om de handel met Nederland te doen opkomen, waartoe in de loop van dit jaar toch zeker wel kans zal bestaan.

In dit verband merkt onze heer Nieuwenhuyzen op, dat het aanbeveling verdient te onderzoeken of het niet mogelijk zou zijn, dat Curaçao, wanneer Nederland handelsverdragen sluit met andere landen, daarbij voor een afzonderlijk bedrag wordt genoemd. Hierdoor wordt voorkomen, dat Nederland, wanneer het contacteert voor een zeker bedrag uit een of ander land te betrekken, tegen de tijd dat Curaçao aan de beurt komt, blijkt reeds alles te hebben geconsumeerd. De heer Kropman antwoordt daarop, dat dit zeker een punt is waarop de aandacht kan worden gevestigd.

Tevens vraagt de heer Kropman, of hier ook moeilijkheden ondervonden worden, dat de geïmporteerde goederen uit Nederland soms hoger zijn in prijs dan b.v. die uit Amerika.

De heer Karner zegt hierop bevestigend te moeten antwoorden en noemt een voorbeeld, waarbij de prijs van het door een Nederlandse firma aangeboden product [illegible] het dubbele bedroeg van de overeenkomstige Amerikaanse of Belgische offerte. Op [illegible] protest bij de betreffende [illegible] werd de prijs radicaal verlaagd.

De heer Kusters verschaft aan de Commissie, na daaromtrent [illegible] te zijn, nog enige gegevens omtrent de plannen, die bestaan hebben en misschien nog [illegible] voor het oprichten van een [illegible] bouwerij.

[illegible] voorzitter van de Commissie, Mr. Kropman, zegt den heren van ons bestuur dank voor hun komst en verzekert dat hetgeen werd medegedeeld de volle aandacht van de Commissie heeft en naar alle waarschijnlijkheid in het aan de Staten-Generaal uit te brengen rapport zal worden opgenomen.

Het zal den lezer misschien opgevallen zijn, dat eigenlijk slechts een zeer klein gedeelte van de problemen, waarmede de handel te kampen heeft, besproken werd. Niet alleen de beschikbare tijd (een half uur) noopte tot deze beperking, doch het was vooral zaak om alleen die problemen naar voren te brengen, waaraan de Staten-Generaal eventueel hun aandacht zouden wijden.

De wijze van ontvangst door de Commissie alsmede de aandacht, waarmede het door ons bestuur naar voren gebrachte werd aangehood, stemde het bestuur tot grote voldoening.

(Maandblad voor de handel)

Dr. HARTOG

Dr Hartog deelt ons mede, dat hij op reis naar Holland, in Scandinavie werd aangevraagd redacteur te worden van de Gooi en Eemlander.

Hij nam nog geen beslissing.

BONAIRE.

BONAIRE.

Het bezoek van de Parlementaire Commissie.

De Parlementaire Commissie bezocht ook het eiland Bonaire, waarbij een reis over het eiland ondernam. Reeds dagen te voren was het bezoek van de Commissie aangekondigd op de gebruikelijke wijze, en op de gebruikelijke plaatsen. Niemand die het niet wist.

Men kon het bezoek bovendien aangekondigd zien in de bladen en wist dat er gelegenheid was om de commissie te spreken. Hoe jammer dat maar heel weinig personen, practisch genomen niemand van deze gelegenheid gebruik heeft gemaakt. De vooraanstaande personen hadden toch misschien wel goed gedaan, om in het belang van hun dierbaar eiland naar voren te komen en in hun uiteenzettingen had men de commissie veel kunnen duidelijk maken, waardoor de kijk op het eiland dat hun lief is breder zou zijn geworden.

Men bood de leden van de Commissie wel een exemplaar aan van de Kerkgeschiedenis van Bonaire, doch ze zullen de tijd niet gevonden hebben dit boek door te lezen.

Het was jammer, dat er na afloop nog een openbare brief in de krant moest verschijnen, die kennelijk gemakkelijk was op te lossen en waarbij men bovendien nog verzuimde, om door middel van die brief althans de leden van de commissie als nog in kennis te stellen van hun verlangens omtrent Bonaire.

ONS KONINKRIJK

HET „CAPAWBA VICTORY" WEER LOS.

Het 7000 ton groot Noordamerikaans stoomschip „Capawba Victory", dat gisteren in de Westerschelde op „Spijkerplaat" was gestrand, is hedenmorgen weer los gekomen. Het schip is geladen met kolen en is op weg naar Antwerpen (Aneta, 15.2).

NIEUWS UIT NEDERLANDS INDIË.

Twee Duitsers in Nederlands Indië hebben naturalisatie aangevraagd bij de Republikeinse Regering. Een verzoek werd ingewilligd door den Inspecteur van Magelang. Het ander verzoek is steeds in behandeling.

80.000 Indonesiërs, wonende in de gevechtszones, zullen naar het binnenland worden geëvacueerd.

Bij gebrek aan huisvesting kan de eerste bijeenkomst van het cabinet van de nieuwe staat Oost-Indonesië geen doorgang vinden in Makassar.

Het grootste gedeelte van de in beslag genomen suiker werd door de Nederlandse Troepen ontdekt gedurende gevechten in Kremboeng bij Soerabaia. Deze suikervoorraden zullen verdeeld worden onder de inwoners van verschillende plaatsen en eilanden. De geruchten dat deze 15.000 ton voor export bestemd waren worden tegengesproken.

RICHARD TAUBER.

Richard Tauber werd geboren in Linz aan de Donau. Hij debuteerde als „Tamino" in de opera „De Toverfluit" van W.A. Mozart. De volgende tien jaren reisde hij met groot succes door Europa en gaf hij in alle belangrijke steden concerten.

In 1931 maakte Tauber zijn eerste reis naar Amerika onder auspiciën van het Metropolitan Musical Office, gevolgd in 1937 door een tweede reis. In dit jaar debuteerde hij als operazanger ook in de Convent Garden te Londen. In 1938 maakte hij zijn bekende kunstreis door de vijf continenten, waarbij hij Azië, Australië, Zuid-Afrika, Groot-Britannië en Noord-Amerika bezocht.

Van Richard Tauber bestaan duizende gramafoonplaten in de Engelse, Duitse, Franse en Italiaanse taal, die over de gehele wereld verspreid zijn. Hij is ook bekend als dirigent en als componist, verschillende malen dirigeerde hij het Londens Philharmonisch Orkest, evenals ander orkesten in Engeland.

Gedurende de ofgelopen oorlogsjaren verbleef Richard Tauber, sedert Maart 1940 Engels onderdaan, in Engeland, waar hij veel gedaan heeft voor de soldaten door talrijke benefice-concerten te geven. De Engelse koning verleende hem voor zijn diensten de titel van Sir.

Thans, op zijn vierde bezoek aan Amerika, behaalt hij overal triomphale successen.

PRINS BERNHARD TREFT MAATREGELEN.

Prins Bernhard kondigde maatregelenaan om te bevorderen dat de foto van de Prinselijke Baby overal tegelijk gepubliceerd wordt. Hij wil hiermede voorkomen de herhaling van het geval, toen Beatrix geboren werd, nl. dat de Engelse pers de foto eerder dan de Nederlandse pers publiceerde (Aneta, 15.2).

NIEUWS OVERAL

LAKE SUCCESS.

Op de opnieuw begonnen vergadering van de Veiligheidsraad verwierp Gromyko het plan van de Verenigde landen in verband met het vraagstuk van de atomaire energie juist in verband met het plan de atoombom te verbieden zonder meer. (Lake Success, (AP) 15.2)

DE NOODTOESTAND DER OVERGEBLEVEN EUROPESE JODEN EN DE OPBOUW VAN PALESTINA.

Voordracht en filmvertoning in het Theater Brion.

Dr. Elihu Stone uit Boston, die een bezoek aan Curaçao en Aruba brengt als vertegenwoordiger van het „Heren Hayesod" (Palestina Opbouwfonds), heeft zich bereid verklaard een voordracht te houden over bovengenoemd onderwerp, zulks op uitnodiging van de Palestina Opbouw Vereniging alhier.

Deze bijeenkomst is vastgesteld op Maandagavond, 17 dezer te 8 uur in het Theater Brion. Er zal daar tevens een geheel nieuwe film in „technicolor" worden vertoond, welke duidelijk laat zien welk een oplossing Palestina voor de gedeprimeerde en tot wanhoop gebrachte overlevende Joden van Europa kan brengen. De mooie rolprent geeft een indruk van al wat reeds ten behoeve van duizenden vluchtelingen gedaan is. Men ziet o.a. de aankomst der refugié's, hoe zij werden ondergebracht, op welke wijze men de kinderen verzorgt enz. De film is echter vooral belangrijk door wat zij ons laat zien omtrent de mogelijkheden, welke men in het Beloofde Land heeft geschapen voor de opgroeiende jeugd.

Alle belangstellenden zijn welkom.

In geval Maandag de officiële feestdag mocht zijn in verband met de te verwachten blijde gebeurtenis in het Prinselijk gezin, zal deze bijeenkomst tot later worden uitgesteld. De datum wordt dan per advertentie bekend gemaakt.

DUITS PROTEST TEGEN NEDERLANDSE EISEN.

De Kamers van Koophandel van Aken, Duisburg, Wezel, Münchengladbach en Münster hebben een verklaring gepubliceerd waarin geprotesteerd wordt tegen de Nederlandse eisen betreffende de grenscorrecties. De kamers zeggen, dat het economische leven in het Rijngebied door inwilliging van de Nederlandse eisen zeer getroffen zou worden.

Volgens de verklaring is het grenscorrectiegebied langs Limburg van groot belang voor de herziening van de bevolking in het Ruhrgebied. Het bezit rijke kolenlagen en heeft voorts een belangrijke productie van dakpannen. De door Nederland gevraagde mijnconcessies worden door de kamers aangemerkt als een blijvende bedreiging voor de kolenvoorziening van Duitsland.

GROOT BRITANNIË — KOLENPRODUCTIE VOOR DE KOU.

Behalve een vermindering, tengevolge van zware regenval, in de kolenproductie in dagbouw, vertoonde de kolenproductie gedurende November en December 1946 een stijgende lijn. In de week voorafgaande aan Kerstmis was de opbrengst het grootst sedert Juni 1943.

Het binnenlands verbruik steeg sterk, grotendeels door het groter verbruik bij de electriciteitscentrales en in de gasfabrieken.

Voorlopige cijfers van de productie in 1946 geven voor de kolen, gewonnen in diepbouw, aan 180.500.000 ton en voor dagbouwkolen 8.800.000 ton. Voor 1945 waren deze cijfers respectievelijk 174.657.900 en 8.114.800 ton.

De totale kolenproductie in 1946 bedroeg dus 189.300.000 ton waarvan voor het binnenlands verbruik 184.600.000 ton (1945: 178.600.5000 ton) was bestemd, terwijl 8.750.000 ton in 1946 werd geëxporteerd.
De uitvoer in 1945 was 8.200.000 ton.

In het afgelopen jaar waren 696.700 (in 1945: 706.400) arbeiders in loondienst werkzaam, terwijl de dagopbrengst per man 103 ton (100 ton in 1945) bedroeg.

Het jaar 1946 gaf dus een verhoogde opbrengst aan kolen van $4\frac{1}{2}$ millioen ton. Daarentegen steeg het verbruik met 6,5 millioen ton.

In de week eindigende op 11 Januari 1947, de eerste week, waarin de mijnen als genationaliseerde bedrijven werden geëxploiteerd, steeg de kolenproductie tot 3.790.900 ton. In de overeenkomstige week van 1946 bedroeg deze 3.552.700 ton, een toeneming dus dit jaar van 238.500 ton.

Het aantal te werkgestelden was bijna 692.000 tegen 695.400 in dezelfde week van 1946.

(Lloyds List, 15 Januari)

Wat dacht de Kamer in 1935 ?

III

Beperking van het budgetrecht.

Algemeen werd erkend, dat de zelfstandigheid van Suriname en Curaçao op begrotingsgebied reeds zó groot is, dat op dit gebied geen uitbreiding van bevoegdheden meer mogelijk is.

De kleine beperking, gelegen in de wijziging der desbetreffende artikelen, welke er toe leidt, dat in den vervolge niet alleen in geval van de noodzakelijkheid ener Rijksbijdrage, doch ook in geval van een niet door een Rijks bijdrage gedekt tekort vaststelling van de begroting bij de wet zal moeten plaats hebben, achtten vele leden een logisch uitvloeisel van het ten aanzien van deze gebiedsdelen gevolgde systeem, waaraan zij gaarne hun goedkeuring hechtten.

Vele leden zouden nog een verdere beperking willen zien aangebracht. Naar hun mening zou voor alle gevallen goedkeuring van de begroting bij de wet behoren te worden voorgeschreven. In de eerste plaats bestaat er geen reden voor het verschil, dat in dit opzicht tussen Nederlands-Indië en de West-Indische gebiedsdelen bestaat. Bovendien is in de practijk, voorzover althans de begroting van Curaçao betreft, gebleken, dat de huidige regeling tot zeer zonderlinge consequenties kan voeren.

Bij andere leden bestond aan de wenselijkheid van de voorgestelde beperking ernstige twijfel. Zij merkten op, dat met deze beperking een — zij het niet grote — stap terug wordt gezet op de weg, die naar een volledige zelfregering van deze gebiedsdelen leidt.

Aan het aanbrengen van een verder gaande beperking zouden deze leden in geen geval hun medewerking kunnen verlenen. Het zou naar hun mening volkomen onjuist zijn, de eis van uniformiteit der Staatsregelingen voor de verschillende overzeese gewesten zó ver door te voeren, dat daardoor aan twee dier gewesten een recht, dat zij reeds lange tijd genieten, zou worden ontnomen, en deze herziening, welke als een uitbreiding van de autonomie dier gebiedsdelen bedoeld is, op een zeer belangrijk onderdeel tot een beperking daarvan zou worden.

Samenstelling van de Staten.

Tegen het voorstel, de vertegenwoordigende lichamen in beide gebiedsdelen deels uit gekozen en deels uit benoemde leden te doen bestaan, bestond bij verscheidene leden ernstig bezwaar. Ook dit voorstel achtten zij, in het biezonder voorzover het betrekking heeft op Suriname, in strijd met de gedachte, welke aan de Grondwetsherziening van 1922 ten grondslag heeft gelegen en door welke volgens de opzet ook deze ontwerpen behoren te worden beheerst. De Commissie-Staal achtte het gewenst, dat te dezen aanzien voor Curaçao een gelijke regeling zou worden tot stand gebracht als thans voor Suriname bestaat, zodat voor beide gewesten zou worden bepaald, dat de Staten zijn samengesteld uit 15 rechtstreeks gekozen leden.

De Regering heeft echter dit advies niet gevolgd en stelt voor, de Staten te doen bestaan: voor Suriname uit 10 gekozen en 5 benoemde en voor Curaçao uit 8 gekozen en 7 benoemde leden. Wat Suriname betreft motiveert de Regering dit voorstel met een beroep op de vestiging aldaar van talrijke Aziatische immigranten, die het kiesrecht missen en die derhalve, als de tegenwoordige wijze van samenstelling der Staten zou worden gehandhaafd, in dat College in het geheel niet zouden zijn vertegenwoordigd. Wat Curaçao betreft voert de Regering ter verdediging van het gekozen stelsel aan, dat de invoering van het kiesrecht in dat gewest een geheel nieuwe maatregel is.

Beide motiveringen achtten de leden, hier aan het woord, uiterst zwak en niet in staat om de afwijking van het advies der Commissie-Staal, dat volkomen in overeenstemming was met de grondgedachte dezer herziening, te rechtvaardigen.

Voor Suriname — aldus deze leden — is men in 1901 juist van het thans weder voorgestelde stelsel afgestapt, wijl het geen enkel oordeel, doch wel nadelen — vooral bestaande in het ontstaan van allerlei ongewenste verhoudingen — had opgeleverd. Ook toen bevond zich reeds een groot aantal Aziaten onder de bevolking, terwijl te voorzien was, dat dit aantal nog sterk zou toenemen. Van een minder goede behartiging door de Staten van de belangen van die bevolkingsgroep is sindsdien niet gebleken. Als de Regering in de Memorie van Toelichting op zulk een minder goede behartiging zinspeelt, gaat zij dan ook blijkbaar niet uit van de practijk, doch van de theoretische overweging, dat in het algemeen de belangen van hen, die geen speciale vertegenwoordiging in de Staten hebben, minder goed tot hun recht zullen komen dan die van hen, die wel over een zodanige vertegenwoordiging beschikken. Die overweging is echter volkomen in strijd met het karakter, dat volgens ons staatsrecht het woordigend lichaam heeft. Dat lidmaatschap toch strekt niet tot het waken voor de belangen van bepaalde groepen, doch tot de bevordering van het algemeen belang van de gehele bevolking van het territoir, waarvoor het betrokken lichaam is ingesteld. Doch ook al zou het juist zijn, dat voor een behoorlijke behartiging van de belangen van bepaalde die groepen nodig is, dan nog groepen der bevolking een speciale vertegenwoordiging van zou het zeer de vraag zijn, of de aanwezigheid van een groot aantal Aziaten in Suriname wel tot aanvaarding van het ontworpen stelsel zou behoeven te leiden. Een aantal die inwoners toch komen reeds voor het stemrecht in aanmerking, of zullen daarvoor te zijner tijd in aanmerking komen, hetzij omdat zij in verband met de in Nederlands-Indië op dit stuk geldende bepalingen reeds als Nederlands onderdaan naar Suriname kwamen, hetzij op grond van het feit, dat zij uit in Suriname gevestigde ouders geboren werden en dus krachtens het bepaalde in de wet van 10 Juni 1927 Staatsblad no. 175, Nederlands onderdaan zijn. Bovendien maakt het bepaalde in punt 4 der voorgestelde overgangsbepalingen het mogelijk, dat aan hen, die zonder Nederlands onderdaan te zijn, gedurende ten minste vijf jaar in Suriname zijn gevestigd, het kiesrecht wordt verleend, voorzover zij overigens aan de daarvoor gestelde vereisten voldoen. Vooral indien deze laatste bepaling toepassing vindt, zal het aantal Aziaten, dat, overigens aan de vereisten voor het kiesrecht voldoende, dat recht niet bezit, niet een zodanige omvang hebben, dat voor deze groep der bevolking, ook als men overigens de gedachtengang der Regering zou volgen, een speciale vertegenwoordiging nodig zou moeten worden geacht.

Wat Curaçao betreft springt naar de mening der hier aan het woord zijnde leden de zwakheid van hetgeen de Regering voor haar voorstel aanvoert zózeer in het oog, dat het niet nodig schijnt daaraan een afzonderlijke beschouwing te wijden. Immers, de omstandigheid, dat op Curaçao het kiesrecht thans eerst wordt ingevoerd, kan toch op zich zelf kwalijk grond opleveren om het terrein, waarop de bevolking deze nieuwe bevoegdheid kan uitoefenen, zó duchtig te beperken, dat zij slechts op de aanwijzing van één meer dan de helft der leden van het vertegenwoordigend lichaam invloed kan doen gelden.

En andere gronden voor een zodanige beperking noemt de Regering niet.

Sommige leden, die tegen de voorgestelde regeling eveneens ernstig bezwaar hadden, voorzover dit Suriname betreft, zouden haar ten aanzien van Curaçao bij wijze van overgang wel kunnen aanvaarden.

Vele andere leden verklaarden zich met de hierboven weergegeven beschouwingen niet te kunnen verenigen. Niet alleen waren deze leden van oordeel, dat de in de Memorie van Toelichting aangevoerde argumenten wel degelijk de invoering van de voorgestelde regeling rechtvaardigen, zij zagen voor die invoering mede een grond in de geringe politieke ontwikkeling der betrokken gewesten. Bovendien pleit naar hun mening voor het gekozen stelsel ook nog de omstandigheid, dat de Voorzitter der Staten, in tegenstelling tot hetgeen ten aanzien van de Volksraad het geval is, uit de leden moet worden benoemd, hetgeen, indien uitsluitend gekozen leden in het College zitting hebben, tot bezwaren kan leiden.

Sommige der hierbedoelde leden meenden, dat de voorgestelde regeling, voorzover die betrekking heeft op Curaçao, ook nog is te bepleiten met een beroep op de omstandigheid, dat dit gebiedsdeel geen geographische eenheid vormt, en dat, indien alle leden der Staten zouden worden gekozen, niet elk der samenstellende delen van het gewest in werkelijkheid in het College zou zijn vertegenwoordigd.

Van andere zijde werd het argument, gelegen in de geringe politieke ontwikkeling der betrokken gewesten, verworpen. Wat Suriname betreft is dat argument reeds daarom ondeugdelijk, wijl het geen verklaring kan geven voor de stap terug, welke hier wordt gedaan. En voor Curaçao vormt het een weinig prijzende, zo niet pijnlijke beoordeling, waarvoor geen grond aanwezig is.

Het argument, ontleend aan de bepalingen inzake het Voorzitterschap van de Staten, werd door de leden, hier aan het woord, niet belangrijk geacht. Bij hen zou er geen bezwaar tegen bestaan, dat ook de Voorzitter der Staten niet uit de leden van het College zou worden benoemd.

Wat het gedane beroep op de geographische gesteldheid van Curaçao betreft, merkten dezelfde leden op, dat dit argument dat intussen door de Regering niet is gebezigd, alleen op het eerste gezicht aannemelijk is, doch onmiddellijk zijn waarde verliest, als men bedenkt, dat aan de geopperde bedenking — bijv. door de invoering van een districtenstelsel — kan worden tegemoetgekomen bij de vaststelling van het kiesreglement volgens punt 3 der Overgansbepalingen voor de eerste maal bij algemene maatregel van bestuur wordt vastgesteld. Zulk een districtenstelsel zou dan zó kunnen worden ingericht, dat de verschillende eilanden of enige groepen van eilanden of enige groepen van eilanden ieder een district zouden vormen. In elk geval zou het naar de mening der hier aan het woord zijnde leden niet gemotiverd zijn, op grond van het hierbedoelde bezwaar 7 van de 15 Statenleden door den Gouverneur te doen benoemen. Blijkens het Curaçaos Verslag over 1934 was in 1933 de verdeling van de bevolking over de verschillende eilanden aldus:

Curaçao	50 276
Aruba	17 614
Bonaire	6 066
St. Martin	2 815
St. Eustatius	1 129
Saba	1 459
Totaal...	79 395

Uit deze cijfers mag worden geconstateerd, dat het gevaar van niet vertegenwoordigd zijn, waarvan hierboven werd gesproken, alleen betrekking kan hebben op de drie Bovenwindse eilanden: St. Martin, St. Eustatius en Saba. Het zou toch buiten alle verhouding zijn, ten behoeve van de ruim 5000 bewoners dezer eilanden bijna de helft van het aantal Statenleden niet door de stembus doch door middel van benoeming te doen aanwijzen.

Een der leden opperde in dit verband nog het denkbeeld, den Gouverneur van Curaçao de bevoegdheid te geven om, als na gehouden verkiezingen bepaalde delen der bevolking niet behoorlijk zouden blijken te zijn vertegenwoordigd, één of meer personen ter benoeming tot lid der Staten aan de Kroon voor te dragen.

Andere leden stelden hiertegenover, dat zulk een subsidaire gevoegdheid van den Gouverneur kwalijk denkbaar is zonder dat men vervalt in een wisselend aantal Statenleden. Bovendien zou bij de invoering van een regeling van deze aard de zeer moeilijke quaestie rijzen, wie moet worden geroepen tot de beantwoording van de vraag, of in een bepaald geval voor de toepassing van die regeling al dan niet reden bestaat.

Verscheidene leden zouden gaarne vernemen, waarom voor Curaçao een andere verhouding tussen het aantal benoemde en het aantal gekozen leden wordt voorgesteld dan voor Suriname. Afgezien van de bezwaren, welke zij tegen de gehele regeling hadden, achtten deze leden geen enkele reden aanwezig om het percentage te doen zijn dan voor het in de tweede plaats genoemde.

Op het intellectuele peil der bevolking kan dit naar hun mening niet berusten. Dat peil toch is op Curaçao zeker niet lager dan in Suriname.

Tegen de aanwijzing door den Gouverneur van de benoemde leden der vertegenwoordigende lichamen bestond bij sommige leden ernstig bezwaar. De hierbedoelde leden achtten het, daar het hier kleine milieu's betreft, waar allerlei persoonlijke verhoudingen een onevenredig grote rol spelen, veel juister, de genoemde aanwijzing door de Kroon te doen geschieden.

Ten slotte werd, in het biezonder wat Suriname betreft, nog de vraag gesteld, of het niet mogelijk zou zijn voor elk van de groepen der bevolking een zeker aantal zetels te bestemmen, naar analogie van hetgeen in Nederlands-Indië en ook wel in andere koloniale landen geschiedt. Bij de daarop gebaseerde regeling van de verkiezingen zou dan kunnen worden uitgegaan van een onverdeeld of van een gesplitst kiezerscorps, van welke beide stelsel naar het oordeel der leden, die dit denkbeeld ter sprake brachten, het eerste de voorkeur verdient. Gaarne zou men in dit verband een opgave van de sterkste van het Surinaamse kiezerscorps, gespecificeerd naar den landaard der kiezers zijn overgelegd.

Kiesrecht.

Verscheidene leden verklaarden zich niet te kunnen verenigen met de uitsluiting van de vrouw van het actieve en passieve kiesrecht, welke uitsluiting, naar zij opmerkten, te enenmale in strijd is met de nieuwe opvattingen omtrent de positie, welke aan de vrouw toekomt. Naar de mening dezer leden behoort in de voorgestelde artikelen 69 der Surinaamse en 68 der Curaçaose Staatsregeling het woord „mannelijke", dat ook in het overeenkomstige artikel der Indische Staatsregeling niet wordt aangetroffen, te worden geschrapt.

Andere leden, die de hierbedoelde uitsluiting evenzeer onjuist achtten, meenden echter, dat niet met de schrapping van het genoemde woord behoort te worden volstaan, welke schrapping op zich zelf de dadelijke invoering van het actief en passief kiesrecht voor de vrouw tot gevolg zou hebben. Met de Commissie-staal waren deze leden van oordeel, dat het gewenst is, de beantwoording van de vraag, of de vrouw al dan niet kan kiezen en gekozen worden, aan het kiesreglement over te laten. Al zal dat reglement misschien de genoemde rechten niet aanstonds aan de vrouw toekennen, de plaatselijke wetgever zal het op die wijze in de hand hebben, het vrouwenkiesrecht in te voeren zodra hij meent dat daartoe voldoende grond aanwezig is.

Intussen gaven vele leden van hun instemming met dit onderdeel der voorstellen blijk. Afgescheiden van de bezwaren, welke bij een deel hunner in het algemeen tegen het actief en passief kiesrecht voor de vrouw bestaan, meenden zij, dat voor een in politiek opzicht primitieve samenleving als de West-Indische vrouwenkiesrecht ongewenst moet worden geacht. Deze leden herinnerden er aan, dat in het advies der Koloniale Staten van Suriname over deze materie [1]) tegen de invoeging van het woord „mannelijke" geen bezwaar werd gemaakt.

De verruiming van de grenzen van het censuskiesrecht werd door vele leden toegejuicht.

Echter zouden verscheidene dezer leden gaarne hebben gezien, dat van de invoering van een capaciteitskiesrecht gebruik ware gemaakt om het censuskiesrecht geheel af te schaffen.

Sommige leden achtten het niet juist, dat de vaststelling van het bedrag van het inkomen, dat kiesrecht met zich brengt — zij het, dat in de Staatsregeling een zeker maximum is gesteld —, aan het kiesreglement wordt behoort het genoemde bedrag overgelaten. Naar hun mening behoort het genoemde bedrag in de Staatsregeling zelf te worden vastgelegd.

Gevraagd werd, hoe groot ongeveer de uitbreiding van het kiezerscorps in Suriname en in Curaçao tengevolge van de hierbedoelde verruiming zal zijn bij aanvaarding van de laagste grenzen, welke de ontwerpen mogelijk maken.

Verscheidene leden spraken de hoop uit, dat bij de uitwerking van het nieuwe capaciteitskiesrecht niet te hoge eisen zullen worden gesteld.

Andere leden deden van een tegenovergesteld gevoelen blijken. Naar hun mening dient in dit opzicht juist tegen het stellen van te ruime grenzen te worden gemaakt.

In dit verband werd de aandacht gevestigd op de mededeling der Regering op bladz. 4 der Memorie van Toelichting, dat bij het bepalen van de bij het kiesreglement nader vast te stellen eisen van verstandelijke ontwikkeling „in acht genomen zal moeten worden", dat een hogere ontwikkeling wordt gevorderd, dan het gewone lager onderwijs verschaft. De leden, die deze passage ter sprake brachten, achtten het bevreemdend, dat op deze informele wijze een eis wordt gesteld, waaraan het kiesreglement zal moeten voldoen.

Intussen zouden de hierbedoelde leden, nu de Regering eenmaal aldus haar standpunt met betrekking tot deze materie te kennen heeft gegeven, wel gaarne vernemen, hoe zij zich de op dat standpunt gebaseerde regeling voorstelt.

Ontbinding van de Staten.

Het vervallen van het recht van den gouverneur tot ontbinding van de Staten van Suriname, waarvan trouwens in de 70 jaren, dat het bestaat, nooit gebruik is gemaakt, vond algemeen instemming.

Rechten van interpellatie en enquete.

Verscheidene leden betreurden het, dat van deze herziening geen gebruik gemaakt is om aan de Staten het recht van interpellatie te verlenen. Naar hun mening bestaat er geen gegronde reden, dit recht aan de West-Indische vertegenwoordigende lichamen te onthouden.

Van andere zijde werd daartegenover opgemerkt, dat de artikelen 105 en 106 der Surinaamse en 97 en 98 der Curaçaose Staatsregelingen, gelijk die in de ontwerpen luiden, voldoende ruimte bieden om het stellen van vragen bij de Huishoudelijke Reglementen der Staten op soortgelijke wijze te regelen, als dit bij de Staten-Generaal en de Volksraad is geschied.

Gevraagd werd, of aan de Staten ook niet het enqueterecht zou kunnen worden toegekend.

Schadeloosstelling voor de leden der Staten.

Bij een aantal leden was de vraag gerezen, of het geen aanbeveling verdient, aan de leden der Staten een zekere schadeloosstelling toe te kennen. In het biezonder met het oog op de uitbreiding van de werkzaamheid der vertegenwoordigende lichamen, welke deze herziening toe gevolg zal hebben, achtten zij het verlenen aan de Statenleden van het recht op een niet te grote schadeloosstelling wel gewenst.

1) Handelingen Koloniale Staten 1931—1932, blaz. 155.

SURINAME

ONS LIJDEND ONDERWIJS.

Ons onderwijs in Suriname lijdt aan een gevaarlijke ziekte: het nijpend tekort aan ervaren krachten met complicaties als te grote klassen, onvoldoend personeel, ondoelmatige localiteit en slechte salariëring. Haast een kwart eeuw van verwaarlozing heeft een chaos achtergelaten, die een voedingsbodem vormt voor allerlei kwalen. Een der eerste plichten van de regering is zo snel en radicaal mogelijk alles weer op peil te brengen.

We weten, dat het Landsbestuur meer aan het hoofd heeft dan onderwijszorg, we onderschatten zijn taak niet, want de problemen in deze tijd van nationale ontwaking zijn vele! Niemand verwacht of verlangt, dat het ons bij overslag het economisch en sociale paradijs zal binnenleiden, maar wij brengen met steeds grotere aandrang de belangen der jeugd, de toekomst van ons volk, op de voorgrond. Deze belangen zijn primair.

De slopende kwaal, waaraan ons onderwijs te gronde mo gaan, is een publiek geheim en remedie is ook niet onbeken Die bestaat niet in de eerste pla in het opmaken van een reorg nisatie-rapport, dat differente gerings-instanties conscientieu moet passeren, maar in een een voudige daad van sociale ge rechtigheid: het op peil brenge van de onderwijzerssalarissen.

Zonder deze daad trekt m geen nieuwe leerkrachten aa noch neemt men de zwartgall heid van de ouden weg. Daa om is alle goed bedoelde poging die niet radicaal de kwaal bij de wortel aanpakt, slechts een hal maatregel. Dat leidt maar tot u stel en...... de wonde verette intussen.

Het is volkomen begrijpelijk dat belangstellenden in en be langhebbenden bij goed onder wijs op middelen ter verbetering zinnen.

De goede bedoeling, waarde ren wij ten zeerste, maar hee onze ongerustheid niet volkome weggenomen. Ons onderwijs — en bij voorkeur het ulo en mulo — vergaapt zich aan de schij en dat is in het huidig geval nie zonder bedenking.

Het nastreven van een fic tie heeft zijn schaduwzijde, het wekt een gevoel van voldoe ning, dat afbreuk doet aan de strijdbaarheid.

Aan het ziekbed van ons kra onderwijs zijn diverse heelmee ters verschenen, maar nog is gee baat gevonden.

Wat het probleem van onde wijskrachten betreft verkeren wi met het Moederland in dezelfde omstandigheid. De Minister ga in het vorige cabinet een compro mis voorstel, waarbij hij de sug gestie deed om de voorlopige pen sionnering te verlengen. Kamerle den kwamen op het origineel lumineus idee, om de bezitte van onderwijsacten te verbiede anders dan bij het onderwi dienst te nemen. Gehuwde onde wijzeressen konden toegelat worden tot de school. De onde wijsorganen suggereerden m pro en contra het weer in di nemen van kwekelingen met te, kwekelingen uit de hoog klasse der kweekscholen, en h oprichten van spoedcursuss voor de opleiding. Al deze sug gestieve lapmiddelen, die tensl te eenparig bedenking vonden voor- en tegenstanders bij overweging van het toe te k nen salaris, vermochten niet de juiste remedie aan te wij voor het lijdend onderwijs.

Ten onzent is het geen zie beter. Integendeel, met dit erg lijk verschil, dat suggesties in zin als in het Moederland ged tot illusies behoren bij ons. H wel deze pleisters de wonde zouden genezen, toch zouden deze verdienste hebben, dat enige verlichting in de drukke nood werd gebracht. Maar in het belang van de geme schappelijke strijd, die alle ond wijzers via hun organisaties te voeren hebben voor een m waardig bestaan, zij het gew dat alle oppervlakkig gep over lapmiddelen achterwege laten worde. Niemand ont de grote nood, die op ons ond wijsterrein heerst. De ver woordelijkheid van de onhoud toestand dragen wij niet, die rust bij de regeerders van oude bezuinigingsregiem. plicht om in snel tempo aan chaos radicaal een einde te ken ligt op de schouders van huidig Landsbestuur en in leider van ons onderwijsapp hebben wij een goede borg v een betere toekomst. Er is eenmaal geen redding, ook tijdelijke, mogelijk zonder een doende salarisverbetering. andere volgt dan als een n zakelijk gevolg.

(Onze Gids

CLAUDEL.

Ter gelegenheid van Paul Cl dels bezoek aan België, waar bewonderaars hem zijn zw van académiciën aanboden, innerde Charles d'Ydewalle aan, dat in de moeilijke jaren „Wereldoorlog" I Claudel, tertijd Frans ambassadeur Brussel, door zijn kunsten praestaties er in slaagde Vlamingen enigszins gunstig stemmen tegenover Fran Claudels onmiddellijke voo gers was dat niet gelukt.

Claudel was een eigen ambassadeur. Wanneer — volgens d'Ydewalle — zijn genote en zijn dochter een receptie voorbereidden, be zijn Engelsen collega op om een onderkomen voor één te vragen. Want hij plac tienen naar bed te gaan zessen op te staan, om de mis bij te wonen in Sinte G

(Els. W